

**Xurramov A.J. Xasanova
S.H. Boymurodov A.X.**

FLASH TEXNOLOGIYALAR

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI VAZIRLIGI

CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

Xurramov A.J. Xasanova S.H. Boymurodov A.X.

FLASH TEXNOLOGIYALAR

O'quv qo'llanma

TOSHKENT-2023

YŷK
KBK
A 45

Xurramov A.J., Xasanova S.H., Boymurodov A.X., / Flash texnologiyalari. / O‘quv qo‘llanma – Toshkent «Zebo Prints», 2023. - 102 bet.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Chirchiq davlat pedagogika instituti kengashining 2023 yil 27 martdagi □68□- sonli qaroriga asosan 60110600 – Matematika va informatika ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha tahsil olayotgan talabalar va professor o‘qituvchilari uchun o‘quv qo‘llanma sifatida nashr qilishga tavsiya etilgan.

Taqrizchilar:

f.f.d. (PhD) S.A. Panjiyev,
i.f.n. v.v.b. dots. B.Sultonov

Xurramov A.J.

Flash texnologiyalar /Matn/ O‘quv qo‘llanma.– Xurramov A.J., Xasanova S.H., Boymurodov A.X./ Toshkent.– , 2023.-81 b.

Ushbu o‘quv qo‘llanma "Flash texnologiyalari" fanidan amaliy ishlarni bajarish bo‘yicha ishlab chiqilgan. Adobe Flash dasturi imkoniyatlari, animatsiya tushunchasi, tarixi, animatsiya yaratish usullari, texnologiyalari, bosqichlari, obyektlarni avtomatik harakatlantirish, grafik obyektlar bilan ishlash, matnlar bilan ishlash, animatsion qatlamlar bilan ishlash, harakatlantiruvchi tugmalar bilan ishlash, tovush va video ma’lumotlar bilan ishlash, Action Scritp dasturlash tili yordamida multimediali ilovalar

yaratish bo'yicha amaliy ishlarni bajarish bo'yicha ma'lumotlar kiritilgan.

O'quv qo'llanma oliy ta'lim muassasalarining matematika va informatika talabalari va professor - o'qituvchilari uchun mo'ljallangan.

Данное учебное пособие разработано для выполнения практических работ по направлению «Flash-технологии». Возможности программы Adobe Flash, концепция анимации, история, методы создания анимации, технологии, этапы, автоматическое перемещение объектов, работа с графическими объектами, работа с текстами, работа со слоями анимации, работа с движущимися кнопками, работа со звуком и видеоданными, Включает руки -информация о создании мультимедийных приложений с использованием языка программирования ActionScript.

Учебник предназначен для студентов и преподавателей кафедры математики и информатики высших учебных заведений.

ISBN

© Xurramov A.J. va b., 2023 y.

© «Zebo Prints», 2023 y.

KIRISH

Hozirgi globallashtirilgan jamiyatda axborotlashtirishning milliy tizimini yaratish, jamiyatning barcha sohalariga zamonaviy axborot texnologiyalarini, kompyuter va telekommunikatsiya vositalarini joriy etish, ulardan foydalanish, fuqarolarning axborotga bo'lgan ehtiyojlarini qondirish, jahon axborot resurslaridan bahramand bo'lishni kengaytirish muhim ahamiyat kasb etadi. Mamlakatimiz mustaqillikning dastlabki kunlaridan yuksak malakali va yangicha dunyoqarashga ega bo'lgan milliy kadrlarni tayyorlash, hayotimizda muhim ahamiyatga ega bo'lgan masalalar qatorida ta'lim - tarbiya tizimini tubdan isloh qilish, uni zamon talablari darajasiga ko'tarish, barkamol avlodni tarbiyalashga alohida e'tibor berib kelmoqda. Respublikamizda qabul qilingan ta'limga oid me'yoriy hujjatlarda zamon talablariga javob beradigan mutaxassislarni tayyorlash uchun, davlat ta'lim standartlari, o'quv dasturlari asosida darsliklar, o'quv, o'quv-uslubiy qo'llanmalar hamda o'quv-uslubiy majmualarni ishlab chiqish zarurligi ta'kidlangan. Ta'lim tizimiga axborot texnologiyalarni qo'llash bo'yicha bir qator amaliy ishlar bajarildi. Bunda O'zbekiston Respublikasining "Axborotlashtirish to'g'risida"gi qonuni, "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni, "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni, «Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarori, «O'zbekiston Respublikasining jamoat ta'lim axborot tarmog'i "ZiyoNET"ni tashkil etish to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari asos qilib olingan. Ushbu qonuniy hujjatlarda "... maktablar, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar va oliy o'quv yurtlarining ta'lim jarayoniga zamonaviy kompyuter va axborot texnologiyalarini egallashga hamda ularni faol qo'llashga asoslangan ilg'or ta'lim tizimlarini kiritish" vazifalari belgilab qo'yilgan. "Flash texnologiyalar" fani jamiyatni axborotlashtirishga qo'yilgan

vazifalarni amalga oshirish imkonini beruvchi fanlardan biri hisoblanadi. Bunda zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy qilish, zamonaviy dasturiy vositalardan foydalanish, shaxsiy kompyuterlarni samarali ishlatish kabi masalalarga asosiy e'tibor qaratiladi.

Talabalarga ushbu fan xususiyatlari doirasida mamlakatimizda barkamol avlodni tarbiyalash, yoshlarning o'z ijodiy va intellektual salohiyatini ro'yobga chiqarishi, yuqorida keltirilgan materiallar, qoidalar va xulosalarni puxta o'zlashtirishlari, kelgusi faoliyatida samarali foydalanishlari hamda ijodiy yondashishlari taminlash fanni o'rganish oldida turgan asosiy vazifalardan biridir.

Ushbu o'quv qo'llanma 18 ta amaliy ishlaridan iborat bo'lib, ular dasturdagi deyarli barcha mavzularni o'zichiga qamrab olgan. Shubhasiz, bu ishlarni bajarish jarayonida talabalar olgan nazariy bilimlarini sinab ko'radilar va amaliy ko'nikmalarga ega bo'ladilar.

ADABIYOTLAR

1. Борисов Б. «Технология рекламы и PR», М., «ФАИР-ПРЕСС», 2004 г.
2. Бурлаков М. «Adobe Flash CS3. Самоучитель», М., «Вильямс», 2007 г.
3. Кирьянов Д., Кирьянова Е. «Adobe Flash CS3 – это просто! Создаем Web-анимацию», СПб, «БХВ», 2007 г.
4. Михеев А., Галушин В., Гладков Н., Иноземцев А. «Охрана природы», М., «Просвещение», 1981 г.
5. Новиков Ю. «Экология, окружающая среда и человек», М., «Гранд», 2005 г.
6. Овчинникова Р. «Дизайн в рекламе. Основы графического проектирования», М., «Юнити-Дана», 2010 г.
7. Поляков К. «Уроки по Adobe Flash CS3». Электронное учебное пособие, 2007 г.
8. Слепченко К. «Flash CS3 на примерах», СПб, «БХВ», 2007 г.
9. Туэмлоу Э. «Графический дизайн. Фирменный стиль, новейшие технологии и креативные идеи», М., «Астрель», 2006 г.
10. Черкасский В. «Эффективная анимация во Flash», М., «Кудиц-Образ», 2002 г.
11. Яцюк О. «Основы графического дизайна на базе компьютерных технологий», СПб, «БХВ-Петербург», 2004 г.

MUNDARIJA

	Kirish	4
1-amaliy ish.	Mavjud boʻlgan Flash Loyihalarini qayta koʻrish. Loyiha tanlash. Taʼlimiy maqsadlarni aniqlash. Loyihani rejalashtirish	6
2-amaliy ish.	Loyiha soʻrovnomalari, Loyiha Scriptlarini kiritish. Loyiha koʻrsatmasi	9
3-amaliy ish.	Adobe Flashda matnlar bilan ishlash	13
4-amaliy ish.	Adobe Flashda grafikalar bilan ishlash	19
5-amaliy ish.	Adobe Flashda grafikalar bilan ishlash	22
6-amaliy ish.	Adobe Flashda grafikalar bilan ishlash	30
7-amaliy ish.	Adobe Flashda animatsion qatlamlar bilan ishlash	34
8-amaliy ish.	Adobe Flashda menyular bilan ishlash (ochiluvchi menyular, gorizonta1 menyular	41
9-amaliy ish.	Harakatlanuvchi tugmalarni rivojlantirish	45
10-amaliy ish.	Turli ob`ektlarni harakatlantirish	49
11-amaliy ish.	Turli ob`ektlarni harakatlantirish	56
12-amaliy ish.	Action Scriptni qoʻllagan holda Adobe Flashda testlashni rivojlantirish	62
13-amaliy ish.	Adobe Flashda tovushlar bilan ishlash	65
14-amaliy ish.	Adobe Flashda videolar bilan ishlash	70
15-amaliy ish.	Action Scriptni qoʻllagan holda harakatlanuvchi kinolarni kiritish	74
16-amaliy ish.	Action Scriptni qoʻllagan holda harakatlanuvchi kinolarni kiritish	84
17-amaliy ish.	Action Scriptni qoʻllagan holda harakatlanuvchi kinolarni kiritish	95
18-amaliy ish.	Mavjud faylga barcha komponentlarni jamlash	96
	Adabiyotlar	99

Xurramov A.J. Xasanova S.H. Boymurodov A.X.

FLASH TEXNOLOGIYALAR

O'quv qo'llanma

Muharrir:	X. Taxirov
Tehnik muharrir:	S. Melikuziva
Musahhih:	M. Yunusova
Sahifalovchi:	A.Ziyamuhamedov

Nashriyot litsenziya № 2044, 25.08.2020 й

Bichimi 60x84¹/₁₆. "Times new roman" garniturası, kegli 17.

Offset bosma usulida bosildi. Shartli bosma tabog'I 10,75. Adadi 100
dona. Buyurtma № 188

Zebo prints MCHJda chop etildi.

Manzil: Toshkent shahar, Yashnobod tumani,
22-harbiy shaharcha

O'QUV ADABIYOTINING NASHR RUXSATNOMASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va
innovatsiyalar vazirligining 2023 yil "27" Mart
dagi "68"-sonli buyrug'iga asosan

A.J.XURRAMOV, A.X.BOYMURODOV, S.H.HASANOVA

(muallifning familiyasi, ismi-sharifi)

Informatika o'qitish metodikasi

(ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi))

_____ ning
talabalari (o'quvchilari) uchun tavsiya etilgan

Flash texnologiyalar

(o'quv adabiyotining nomi va turi: darslik, o'quv qo'llanma)

_____ ga
O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
tomonidan litsenziya berilgan nashriyotlarda nashr
etishga ruxsat berildi.

Vazir

I. Abduraxmonov

№ 68 - 213

**Хуррамов Анвар Жуманазаровичнинг нашр қилинган ўқув-
услубий ва илмий ишларига ҳаммуаллифларнинг
РОЗИЛИК ХАТИ**

Мен, қўйида имзо чекувчи, биргаликда тайёрлаб, нашр этилган ўқув қўлланмадан Хуррамов Анвар Жуманазарович доцентлик илмий унвонини олиши учун фойдаланишига розиман.

А.Ж. Хуррамов, А.Х. Боймуродов, С.Х. Ҳасанова. Флаш технологиялар// ўқув қўлланма. – Тошкент “Zebo print”, 2023. – 102 б.

**Чирчиқ давлат педагогика
университети “Информатика ва
ахборот технологиялари” кафедраси
мудир**

А.Х. Боймуродов

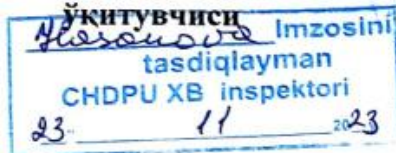

**Хуррамов Анвар Жуманазаровичнинг нашр қилинган ўқув-
услубий ва илмий ишларига ҳаммуаллифларнинг
РОЗИЛИК ХАТИ**

Мен, қўйида имзо чекувчи, биргаликда тайёрлаб, нашр этилган ўқув қўлланмадан Хуррамов Анвар Жуманазарович доцентлик илмий унвонини олиши учун фойдаланишига розиман.

А.Ж. Хуррамов, А.Х. Боймуродов, С.Х. Ҳасанова. Flash технологиялар// ўқув қўлланма. – Тошкент “Zebo print”, 2023. – 102 б.

**Чирчиқ давлат педагогика
университети “Информатика
ўқитиш методикаси” кафедраси**

С.Х. Ҳасанова